

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نشانه مؤلف فارسی

برای استفاده در رده بندی کتابخانه کنگره

وزیر اسناد و کتابخانه ملی

به کوشش:

پوری سلطانی، زهره علوی

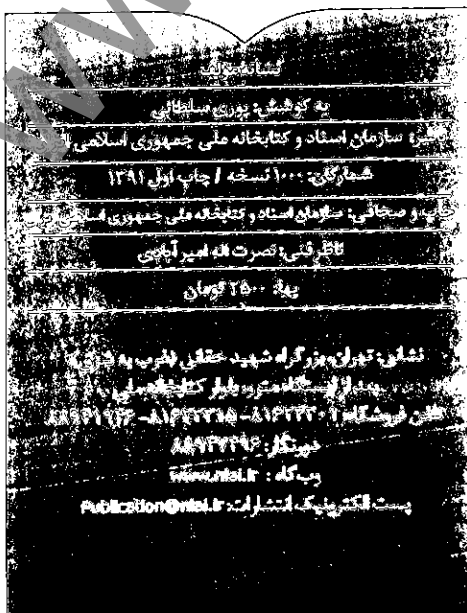
سازمان اسناد و
کتابخانه ملی

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه:	سلطانی بوری، ۱۳۱۰-
عنوان و نام پدیدآور:	نشانه مولف برای استفاده در ردبندی کتابخانه کنگره / بوری سلطانی.
وضعیت ویراست:	[ویراست ۵].
متنخصات نشر:	تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۱.
متنخصات ظاهری:	۳۸ص.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۳۳۳-۴
وضعیت فهرست نویسی:	فینا
موضوع:	رف نویسی
موضوع:	الفبائی کردن
سناسه افزوده:	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
ردبندی کنگره:	۱۳۹۱ ۵۸۸س/۶۹۸Z
ردبندی دیویی:	۰۲۵/۴۲۸
شماره کتابشناسی ملی:	۲۸۹۳۸۲۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست مطالب

سخن نخست	۹
مقدمه	۱۱
نشانه مؤلف یا نشانه اثر	۱۱
جدول نشانه مؤلف	۱۳
استفاده از جدول برای مقاصد مختلف	۱۶
۱. آثار یک نویسنده	۱۶
۲. سرگذشتنامه‌ها	۱۸
۳. ویراستها	۲۰
۴. ترجمه‌ها	۲۱
۵. انتخاب تاریخ در شماره بازیابی	۲۸
۶. تاریخ به عنوان جزئی از شماره رده‌بندی	۲۹
۷. نشانه مؤلف جزئی از نشانه رده‌بندی	۳۰
۸. تعداد حرف نشانه (کاتر) در شماره بازیابی	۳۱
رف آرایبی مجزا یا درهم؟	۳۳
در کتابخانه‌های ایران چه باید کرد	۴۰

سخن نخست

بومی‌سازی خدمات فنی در کتابخانه‌های ایران، بازیابی سریع و دقیق آثار منتشر شده اعم از چاپ و خطی، دیداری و شنیداری را در پی دارد، اکنون سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران خرسند است که ویراست پنجم کتاب نشانه مؤلف فارسی برای استفاده در رده‌بندی کتابخانه کنگره را به جامعه کتابداری ایران تقدیم نماید.

نشانه مؤلف از دیرباز به شکل‌های مختلف در کتابخانه‌های ایران به کار برده می‌شد، ولی با افزایش روزافزون مواد چاپی و ظهور قالب‌های گوناگون اطلاعات، این شکل‌های ابتدایی به تدریج کارایی خود را از دست داد. نشانه مؤلف محل دقیق آثار اطلاعاتی را به دقت و صحت لازم در قفسه‌ها و سایر وسایل نگهداری منابع در کتابخانه‌ها تعیین می‌کند، تا بازیابی سریع و سهل منابع امکان‌پذیر باشد. «نشانه مؤلف» در واقع همان کاری را می‌کند که تاریخ ماه و روز در تولد افراد انجام می‌دهد. می‌توان گفت فلانی متولد سال ۱۳۹۱ است. بدیهی است که این خیلی کلی است ولی وقتی ماه و روز به آن اضافه شود تاریخ تولد به شکل دقیق‌تری ارائه شده است و بسیار کسان در مورد تاریخ ایران کتاب نوشته‌اند. موضوع همه آنها یکسان است. برای آنکه کتاب شخصی در این زمینه را بازیابی کنیم ناچار باید تمهیدات دیگری به کار گرفت. از جمله می‌توان نام نویسنده را به آن اضافه کرد. باز هم ممکن است یک نفر بیش از یک کتاب در زمینه تاریخ ایران نوشته باشد، این بار از نام کتاب مدد می‌گیریم و دقت بیشتری حاصل می‌شود. این یک مثال ساده بود ولی باید در نظر داشت که در کتابخانه‌های چند میلیونی امکان تداخل بسیار است. آنچه امروز از آن به نام «نشانه مؤلف» نام می‌بریم، شامل تمهیدات بسیاری است برای پرهیز از هر گونه تداخل که امکان بازیابی سریع و صحیح منابع را به ارمغان می‌آورد. این موضوع جزو وظایف و مأموریت‌های اصلی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران است که امیدوارم روز بروز بتواند منابع جدید و متقن در اختیار مراکز اطلاعاتی قرار دهد.

در پایان لازم می‌دانم از سرکار خانم پوری سلطانی که ویراست پنجم کتاب را آماده چاپ کرده‌اند سپاسگزاری نمایم.

اسحق صلاحی

رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران